

be
better energy

Foretræde i Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget vedr. L81

Oprindelsesgarantier og VE-produktion

27. April 2023

Peter Bjerregaard og Evelyn Kozak

Markedet for grønne certifikater opfylder to formål

Oprindelsesgarantier udstedes for at dokumentere over for en kunde, at en bestemt andel eller mængde af strøm er produceret fra vedvarende energikilder. Oprindelsesgarantier kan anvendes til at markedsføre et forbrug baseret på vedvarende energi, hvorved private virksomheder har mulighed for at bidrage til udbygningen af vedvarende energi. █

Hensigten bag VE II-direktivet er at fremme produktionen og anvendelsen af vedvarende energi. Markedet for oprindelsesgarantier opfylder to beslægtede formål:

- 1) Dokumentere oprindelsen af en given energimængde
- 2) Fremme anvendelsen af vedvarende energi

█ EU-Kommissionen fremhæver, at et velfungerende marked for oprindelsesgarantier kan ”*bistå medlemsstaterne i at udvikle deres vedvarende energikilder på den mest omkostningseffektive måde*”. For at sikre en høj grad af additionalitet påpeges det endvidere i baggrundsnotatet til Europa-Kommissionens Ren Energi-pakke, at ”*oprindelsesgarantier skal efter forslaget ikke længere kunne udstedes til producenten, hvis energiproduktion samtidig modtager støtte*”.

Problemer ved nugældende praksis

I dag videresælges oprindelsesgarantier fra eksisterende og statsstøttede VE-anlæg, der havde produceret strøm uagtet udstedelsen af oprindelsesgarantier.

Det har som minimum tre utilsigtede konsekvenser:

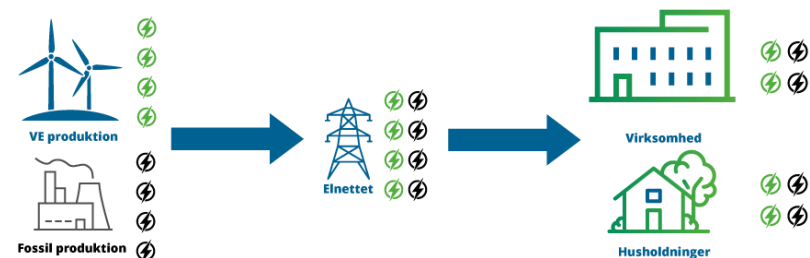
1. Eftersom størstedelen af VE-produktionen er statsstøttet og oprindelsesgarantier ikke var tiltænkt at blive udstedt til statsstøttet elproduktion, så sælges oprindelsesgarantierne til en så lav pris, at det underminerer muligheden for at være et effektivt investeringssignal til ny VE-produktion.
2. Virksomheder, der ønsker at bidrage til den grønne omstilling, risikerer at udsætte sig selv for anklager om greenwashing, da de uafvidende kan købe oprindelsesgarantier fra statsstøttet VE-produktion, som havde været der under alle omstændigheder og derfor er uden reel effekt.
3. Usikkerhed om oprindelsesgarantiernes effekt svækker tilliden til markedet.

Når ældre anlæg både modtager statsstøtte og oprindelsesgarantier, hæmmes incitamentet til at investere i ny VE-produktion. De midler, der anvendes på at købe oprindelsesgarantier fra eksisterende og statsstøttede VE-anlæg, kunne i stedet være blevet investeret i ny og additional VE-produktion.

Forskellige effekter ved køb af oprindelsesgarantier fra eksisterende VE-produktion og ny VE-produktion

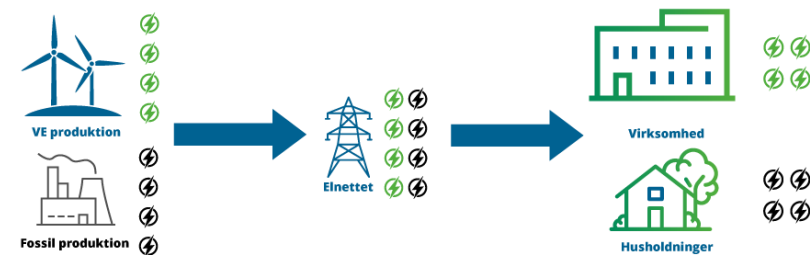
Almindelig elhandel

Ved almindelig elhandel uden oprindelsesgarantier, fordeles den grønne elproduktion ligeligt mellem alle forbrugere, og skatteborgere tilskrives for deres VE-bidrag, som hermed ikke videresælges.

Garantier fra eksisterende anlæg (uden additionalitet)

Den grønne strøm, der før var ligeligt fordelt mellem alle elforbrugere, fordeles nu mellem dem, der køber garantierne, og dem, der regnskabsteknisk modtager strøm via det såkaldte residuale elmiks.

Garantier fra ny VE-produktion (med additionalitet)

Købes oprindelsesgarantier fra ny VE-produktion, der opføres på baggrund af en elindkøbsaftale, vil køberen af garantierne modtage grøn strøm uden at øvrige forbrugere registrerer en større andel af grøn strøm i deres elforbrug. Herved tilføres additional VE-produktion til energisystemet.

Anbefaling: Implementeringen af artikel 19 i VE II-direktivet bør afspejle de politiske klimamål

I dag videresælges oprindelsesgarantier fra statsstøttede VE-produktion, der var produceret under alle omstændigheder. Det var aldrig hensigten, at denne praksis skulle udvikle sig. I det omfang man ønsker en hurtigere VE-udbygning end de statslige tilskudsordninger kan understøtte, bør nærværende problem løses.

Oprindelsesgarantier bidrager selvsagt kun til den grønne omstilling, hvis de driver nye VE-investeringer, som ellers ikke havde fundet sted. Den nuværende praksis reducerer efterspørgslen efter ny og additional VE-produktion. Det vil være hensigtsmæssigt at vælge en implementeringsmodel, der øger VE-udbygningen ved at facilitere et effektiv markedstræk fremfor at begrænse det.

Oprindelsesgarantier bør annulleres, som det f.eks. sker i Tyskland, når VE-produktionen modtager statsstøtte. Skatteborgere bør godskrives for deres VE-bidrag og det bør ikke kunne videresælges. Det bør derfor overvejes om:

- 1) udstedelsen af oprindelsesgarantier fra statsstøttet VE-produktion bør straks annulleres eller
- 2) om der skal indføres en skæringsdato (f.eks. ved udbetaling af det første teknologineutrale udbud), hvorefter kun modtagere af udbudsbaseret statsstøtte fortsat kan modtage oprindelsesgarantier, da det kan formodes, at markedsværdien af oprindelsesgarantier er taget i betragtning på passende vis i udbudsproceduren.

Der bør ikke indføres tilbagebetalingskrav for allerede udstedte oprindelsesgarantier til statsstøttet VE-produktion, da der i så fald kan være tale om ekspropriation eller lovgivning med tilbagevirkende kraft.

Ministeren bedes svare på:

- Energistyrelsen udgav i 2019 analysen *Analysis of the Potential for Corporate Power Purchasing Agreements for Renewable Energy Production in Denmark*, der bl.a. stiller spørgsmålstegn ved additionalitetseffekten ved at købe statsstøttede oprindelsesgarantier fra eksisterende VE-anlæg. Deler ministeren rapportens konklusion om, at klimaeffekten ved køb af statsstøttede oprindelsesgarantier fra ældre VE-anlæg er stærkt tvivlsom og i værste fald underminerer efterspørgslen efter og investeringer i ny VE-produktion?
- En væsentlig del af danske oprindelsesgarantier kommer fra biomasseafbrænding. Vurderer ministeren, at den potentielle indtjening fra biomassebaserede oprindelsesgarantier helt eller delvist opvejer fortrængningen af efterspørgsel efter ny og additional vedvarende energiproduktion?
- Kan ministeren be- eller afkræfte, at der ikke indgår en fordringsrettighed på oprindelsesgarantier i de statslige støtteordninger fra tiden før det første teknologineutrale udbud?
- Ministeren bedes redegøre for de klimamæssige fordele ved en dansk implementering af VE II-direktivet, hvis den lå i tråd med ordlyden af EU's direktiv om fremme af vedvarende direktiv, hvorefter Danmark kan beslutte "ikke at udstede en sådan oprindelsesgaranti til en producent, som modtager finansiel støtte fra en støtteordning".
- Kan ministeren be- eller afkræfte, at EU-Kommissionens intention bag Ren Energi-pakken var, at oprindelsesgarantier ikke skal kunne udstedes til producenten, hvis energiproduktion samtidig modtager støtte?